

Vraag nr. 187
van 22 juni 2005
van mevrouw VERA JANS

Gezondheidsrisico 's afvalstorten – Beleidsvoorstellen

Op 22 februari 2005 bracht de Vlaamse Gezondheidsraad, op initiatief van de werkgroep Milieu en Gezondheid, een advies uit over de gezondheidsrisico's van afvalstorten.

In antwoord op mijn vraag om uitleg van 26 april 2005 stelde de minister haar administratie de opdracht te hebben gegeven om op basis van het advies van de Vlaamse Gezondheidsraad beleidsvoorstellen uit te werken (Handelingen CI 85 van 26 april 2005, blz. 7-10).

Een eerste rapport met aanbevelingen werd verwacht tegen eind mei 2005.

Graag had ik van de minister vernomen of zij inmiddels een rapport met aanbevelingen van haar administratie mocht ontvangen.

Zo ja, welke aanbevelingen werden er geformuleerd?

Werd er inzake de aanbevelingen die niet tot de bevoegdheid van de minister behoren reeds contact opgenomen met de bevoegde minister? Werden er reeds afspraken gemaakt? Welke?

Zo neen, binnen welke termijn verwacht de minister het rapport van de administratie te ontvangen?

Antwoord

Vooreerst wil ik even de nadruk leggen op het belang van een integrale en transparante aanpak van deze problematiek. Ongerustheid bij de buurtbewoners kan slechts worden weggenomen door open en eerlijke communicatie. Dergelijk communicatie is slechts mogelijk onder de premisse van een nauwe samenwerking tussen de Vlaamse Gezondheidsinspectie, de afdeling Milieu-inspectie, de afdeling Milieuvergunningen en de OVAM.

Vraag 1

Ik heb in april jongstleden het rapport van mijn administratie ontvangen. Gelet op de nodige eigen

specifieke aanpak, werden de beleidsvoorstellen in dit rapport opgesplitst naar de verschillende juridische context waarin het gegeven zich afspeelt. De stortplaatsen werden opgedeeld in drie types, namelijk oude en illegale stortplaatsen; bestaande stortplaatsen en stortplaatsen in de nazorgfase; en nieuwe en hermachtigde stortplaatsen.

1 Oude en illegale storten.

Opvallend is dat wat betreft de oude en illegale (dikwijls onbekende) storten nagenoeg iedere regelgeving ontbreekt. Alhoewel wetenschappelijk niet bewezen, rust op deze stortplaatsen het vermoeden dat zij een zeker risico inhouden voor de volksgezondheid. Een **oplijsting van alle oude stortplaatsen**, ook deze gebonden aan industrie of lokale bedrijven zou zinvol zijn. Een eerste aanzet is het register van potentieel verontreinigde gronden (POT-sites) van de OVAM. Dit register moet echter worden omgezet, eventueel vervolledigd, naar een echt kadaster van oude stortplaatsen, dat een basiswerkinstrument moet zijn voor alle bevoegde instanties. Hier is mogelijk ook een rol voor de lokale besturen weggelegd.

Van elk stort kan dan een **risicoprofiel** worden opgesteld. De risico-inschatting zal naast aandacht voor (potentieel) kankerverwekkende stoffen en de risico's voor het grondwater, bijzondere aandacht besteden aan hormoonverstorende stoffen. Ook omgevingsvariabelen, zoals belendende industrie en de aanwezigheid van bewoning in de omgeving, zullen worden meegenomen.

Op basis van het te verwachten risico kan dan een klassenindeling worden gemaakt. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de hoogste risicoklasse. Mogelijke tools voor de impactinschatting op gezondheid van de omwonenden zijn dan onder meer een systematische klachtenenquête; biomonitoring van omwonenden; en epidemiologisch onderzoek naar de te verwachten gezondheidseffecten.

2. Bestaande stortplaatsen - stortplaatsen in de nazorgfase.

De monitoring gebeurt hier in principe door de OVAM, het algemene toezicht door de Milieu-inspectie en, wat de gezondheidsaspecten betreft, door de Vlaamse Gezondheidsinspectie. Gezondheidseffecten door langdurige blootstelling aan lage concentraties van schadelijke stoffen is hierbij een aandachtspunt. .

Aanbevelingen hier zijn de aanpassing van de huidige wetgeving; het opstellen en sturen van de milieumonitoring; en het opstellen van een biomonitoringsprogramma. Hierbij is het raadzaam een realistisch tijdspad op te stellen.

3. Nieuwe stortplaatsen - verlenging vergunning stortplaatsen

Hier worden enkele aanbevelingen gedaan over een mogelijke fine tuning van de bestaande wetgeving rond de milieureglementering en de milieueffect-rapportage.

Het is hierbij belangrijk een onderscheid te maken tussen stortplaatsen voor gevaarlijke en ongevaarlijke afvalstoffen. Wat de gevaarlijke afvalstoffen betreft, geldt, conform de Europese regelgeving, de MER-plicht. Elementen van afstand zij hier inherent aan de procedure.

Hierbij is van belang aandacht te schenken aan de inschatting van lange termijneffecten voor de gezondheid van de omwonenden door langdurige blootstelling aan lage concentraties schadelijke stoffen, impact van kankerverwekkende en hormoonverstorende stoffen op gevoelige subpopulaties zoals het ongeboren kind, en de langdurige blootstelling aan de interne en externe mix van schadelijke stoffen van en rond het stort.

Een mogelijk aandachtspunt is de technische en morele onafhankelijkheid van de MER-deskundigen. De erkenningsregels dienen hierbij de nodige garanties te bieden.

Vraag 2

Het overleg met de Vlaamse minister voor Leefmilieu, Kris Peeters is voorzien in de loop van de maand september 2005